

Liisa Holmberg

Saamelaisalueen koulutuskeskus, rehtori

Matkailuparlamentti 3.-4.10.2012 Inari

Tervetuloa matkailuparlamenttiin Inarin kirkonkylään ja tänne meidän saamelaiskulttuurikeskus Sajokseen. Minun nimeni on Liisa Holmberg ja toimin rehtorina Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa. Tämä äskeinen lyhytelokuva, oli tuotosta meidän Alkuperäismatkailu – hankkeesta. Se on Kolarctic ENPI –hanke, jossa koulutetaan saamelaisalueen, Nenetsian alueen ja Komin alueen matkailuammattilaisia. Siihen kuuluu myös mediaosio ja tässä tulos Nenetsiasta pari viikkoa sitten.

Meidän koulun medialinja osallistuu myös tähän matkailuparlamenttiin. Meillä on täällä neljä opiskelijaa ja opettaja Erkki Feodoroff, jotka lähettävät tämän parlamentin suorana nettilähetyksenä ulos maailmalle. Nyt meillä on täällä myös matkailuopettajamme Minna-Carita Haantie. Hän ja kahdeksan meidän matkailulinjan opiskelijaa palvelevat meitä täällä ja Saariselällä. Lisäksi kokki-linjan opiskelijat opettajansa Markku Seppäsen johdolla palvelevat meitä myös.

Haluan sanoa muutaman sanan meidän koulusta ja sen matkailukoulutuksesta ja Arktisesta kansainvälisestä matkailutoiminnasta. Lisäksi haluan heittää muutamia esimerkkejä saamelaisalueen matkailutuotteista ja uusista matkailuinnovaatioista, jotka kiinnostavat maailmalla.

Saamelaisalueen koulutuskeskus on valtion oppilaitos, jolla on oma laki, jossa on määritelty meidän tehtävät. Meidän tehtävänä on kehittää, tukea ja edistää tämän alueen elinkeinoja, saamen kieltä ja kulttuuria.

Me teemme kolmella tavalla tätä tehtävää:

- tarjoamme ammatillista koulutusta, sekä perustutkintoon että ammatillista lisäkoulutusta
- tarjoamme saamen kielen ja kulttuuri opetusta
- ja meillä on kehittämis- ja palvelutehtävä

Vuonna 1987 aloitettiin meidän oppilaitoksessa matkailunkoulutus. Saamelaismatkailukurssi, joka järjestettiin Utsjoella. Meillä on 3-vuotinen matkailulinja, 1 –vuotinen eräopaskoulutus ja tarpeen mukaan matkailukursseja eri puolilla saamelaisaluetta.

Meidän matkailun koulutus keskittyy hyvin tiiviisti saamelaisalueen, Barentsin alueen ja nyt uutena ilmiönä Arktisen alkuperäiskansojen alueiden matkailumaailmaan. Luonto, kulttuuri, ihmiset, porot, kalat ja selviytyminen erilaisissa sääoloissa on ne asiat joihin koulutuksessa keskitytään.

Koska meillä on lakisääteinen kehittämistehtävä niin Saamelaisalueen koulutuskeskus on näiden vuosien varrella ollut mukana monessa matkailun kehittämishankkeessa.

Tällä hetkellä meillä on meneillään NEDA-ORDYM kulttuurimatkailuhanke yhteistyössä Nenetsian ja Komin alueiden kanssa.

Meillä on kolttahanke, joka elvyttää koltan kieltä ja kulttuuria yli rajojen Suomessa, Norjassa ja Venäjällä. Siinäkin joiltakin osin keskitytään matkailutuotteiden kehittämiseen ja alueen markkinointiin.

Teemme pitkäjänteistä yhteistyötä Arktisten alueiden kanssa. Olemme perustaneet BEBO-verkoston 2007 ja viime elokuussa pidimme 5-vuotis juhlaseminaarin täällä Inarissa.

Järjestämme Arktista täsmäkoulutusta omilla alueillamme, seminaarena, opiskelija- ja opettajavaihtoa, tutustumme toistemme alueisiin ja levitämme tietoa arktisista oloista ja elinkeinoista maailmalle. Me tehdään yhteistyötä Kanadan alkuperäiskansojen kanssa. Tässä on meidän Innu-kansan vieraat viimeviikolta. He ovat Karibu-kansaa ja he tutustuivat saamelaisalueeseen. Erityisesti he olivat kiinnostuneita yhteisöllisestä matkailunkehittämisestä ja tutustuivat Sevettijärveen ja nuottasivat Sevettiläisten kanssa.

Alaskan yliopiston kanssa olemme aloittaneet yhteistyön jo vuosia sitten. He ovat myös kiinnostuneita yhteisöjen matkailun kehittämisestä. Erityisesti matkailupalvelujen kehittäminen rannikon inuiittiyhteisöihin, jotta he voisivat palvella lisääntyvää risteilymatkailua.

Koulutuksen lisäksi haluan tuoda esiin tässä parlamentissa meidän pohjoisimman Lapin erikoisosaaminen matkailupalvelujen ja tuotteiden kehittäjinä.

Nyt en puhu saamelaismuseo ja luontokeskus Siidasta. Vaikka se on yliverlainen matkailutuote, joka vetää lähes 60 000 sisäänpääsylipun maksavaa matkailijaa tähän Inarin kylään joka vuosi. Meidän kylässä on noin 600 asukasta että SIIDA on valtaisa tämän alueen vilkastuttaja. Nyt en puhu myöskään poromatkailusta, vaikka me täällä saamelaisalueella olemme siinä edelläkävijöitä.

Vaan nyt haluan puhua laivanrakentamisesta. Tässä on kuva meidän uusimmasta matkailuinnovaatiosta täällä INARI III , joka on nyt seilannut Inarin järvellä kaksi kesää. Miksi tämä on niin ainutlaatuinen ja erilainen laiva.

Inarin järvi on yksi Euroopan ainutlaatuisista puhtasvesialtaista keskellä erämaata. Sen vesistöalueella ei ole teollisuutta, ei maanviljelystä eikä kaivosteollisuutta. Sen rantamilla ei ole suuria kaupunkeja. Sen rannat ovat erämaaluonteiset – siellä ei ole mittavaa loma-asutustakaan. Tämä laiva on INARI III on suunniteltu ja rakennettu nämä kaikki asiat huomioon ottaen täällä Inarissa inarilaisin voimin. Se on ympäristöystävällinen, hiljainen mutta kuitenkin varma ja tehokas isojenkin turistimäärien liikuttelija.

INARI III haukkaa dieseliä 3l/tunti eli sillä on nyt noin 1000 tuntia ajettu ja se on käyttänyt noin 3000 litraa dieseliä. Normaalisti sisävesiristeilijät syövät noin 30 - 50 litraa dieseliä per tunti. Eli

tämä laiva on säästänyt 27 000 litraa dieseliä tämän kahden kesäsesongin aikana. Eikä vain sitä vaan myös sen että aikaisemmin sitä polttoainetta ajoi tankkiauto Porvoosta tänne joka kolmas viikko. Nyt sellainen ajaminen on loppunut ja tähän INARI III haetaan polttoainetta tuosta Nesteeltä.

Sen lisäksi se laiva on todella hiljainen, siitä kuuluu pieni hyrinä kun se menee kohti Ukonkiveä. Nythän on paljon puhuttu meluhaitoista sekä ihmisille että rantojen eläimille ja kaloille.

Tämän laivan arvo on siinä, että se on rakennettu näihin olosuhteisiin ja siitä on tehty mahdollisimman ympäristöystävällinen. Tällä laivalla on kysyntää sekä täällä Suomessa – Helsingin edustalla seilaa joka kesä 42 vanhanmallista risteilyalusta, jotka kaikki syövät vähintään sen 30 litraa dieseliä per tunti. Lisäksi tätä laivaa on käynyt katsomassa jokiristeilyfirmat Keski-Euroopasta ja puhumattakaan Venäläisistä matkailu- ja liikenneyrityksistä. Me olemme onnistuneet kehittämään jotain joka toimii hienosti ja joka kiinnostaa asiakkaita ympäri maailmaa.

Minä toivotan matkailuparlamentin vieraille innostavia yhteisiä hetkiä. Tehän tiedätte kaikki että me ja tämä ympäristö on ainutlaatuinen koko maailmassa. Pidetään siitä huolta. Kiitos. Katsotaan mitä nenetsiporot ajattelevat matkailijoista.